

INFO ZPŠaV NKOS

č.1 - 2018

Informačný list Zväzu pracovníkov školstva a vedy Nezávislých kresťanských odborov Slovenska, IČO: 37842994, DIČ: 2021807568. Určený je pre funkcionárov, členov a sympatizantov ZPŠaV NKOS. Sekretariát : Štefánikova 46, 917 01 Trnava, web-stránka: www.nkos.sk . List nebol jazykovo upravený. Za obsah zodpovedá Mgr. Anna Papánová, e-mail : hanpap@gmail.com

„NAJLEPŠIE POSTUPY A PRAX NA ALTERNATÍVNE SPÔSOBY RIEŠENIA SPOROV (ASRS)” **„Best practices on Services in Alternative Dispute Resolution (ADR)”**

Moderátorom bol : Dr. Imre Szilárd Szabó, odborník na pracovné právo MOSZ – Celoštátny zväz pracovníkov Maďarska .

Otváracia reč: Imre Palkovics prezident, MOSZ, Hungary – V Maďarsku sa s touto problematikou seminára zaoberajú už od roku 1996. Teraz majú vyvinutý nový projekt, ktorý beží už 1,5 roka a skúsenosti chcú odovzdať po ukončení riešenia projektu.

Dr. Gábor Kártyás Ph.D – Pázmány Péter Catholic University. **Kolektívne pracovnoprávne spory a mechanizmus ich riešenia.**

Položil si otázku ako riešiť spory? Vychádzal z toho, že Maďari sú dosť hašteriví, bojujú, ... ale, že pritom „používajú“ aj lásku. Načrtol problémy: v odboroch je 27 % ľudí, odborová rada sa snaží 18 % problémov riešiť a pomocou kolektívnej zmluvy sa rieši 20 % sporov. V odboroch je málo členov, je veľa právnych nedostatkov a bude treba vytvoriť nové dobré zákony a vraj všetko bude dobré.

Vyzdvihol veľmi zaujímavý výsledok, že na alternatívne spôsoby riešenia sporov využívajú mediátorov s viac ako 90 % úspešnosťou. Podstatou mediátorstva je poradenstvo, s nasledujúcimi bodmi: sprostredkovanie, zmiernenie, jednanie a dobrovoľné rozhodcovské konanie.

Dr. András Krémer Ph.D –Metropolitan University of Budapest, **Mediácia, sprostredkovanie, riešenie sporov dialógom.**

Prednáška bola takmer paralelná s predchádzajúcou, ale zameraná na dialóg a diskusiu medzi spornými partnermi.

Dr. Dorota Sylwia Majewicz, associate professor, mediator, NSZZ ‘Solidarność’, University of Gdańsk, Poland. **Alternatívne riešenie sporov a riešenie pracovných sporov – skúsenosti z Poľska.**

Pracuje aj na univerzite aj v odboroch. Od roku 2016 v Poľsku môže byť súdom objednaný a nariadený mediátorový proces.

- mediácia je povinná na základe dohody, alebo súd nariadi mediáciu pre obe strany
- predsedajúci sudca môže nariadiť povinnú účasť na informatívnom mítingu
- súd je povinný poradiť a prijať opatrenia na dohodu oboch strán a potom ich donútiť zúčastniť sa mediácie
- obe strany môžu si vybrať mediátora, ale môžu dať aj návrh na vylúčenie mediátora
- mediátor má právo použiť rôzne metódy mediácie. Mediácia v pracovno-právnych sporoch je užitočná a vyššie spomenuté faktory prispejú k úspešnej mediácii.

Dr. Karin Schönplugg – senior researcher, Security and Stability, Institute for Advanced Studies, Vienna, Austria. **Budovanie a rozšírenie kapacity pre sociálny dialóg.**

Viac sa sústredila na digitalizáciu, rizík nových foriem zamestnávania sa vôbec sa nedotkla, ani možností využitia digitalizácie pri pracovných sporoch a žiadne špecifikácie pre Rakúsko. Myslím, že digitalizácia sa pri pracovných sporoch môže len veľmi okrajovo sa využiť.

Vo Workshope mal zaujímavý príspevok Andreas Gjecaj z ÖGB (Österreichische Gewerkschaft Bund). Stručne sa jeho myšlienky dajú zhrnúť do nasledujúcich bodov

- v Rakúsku sú odbory povinné a súčasne sú pracovné komory
- problém sa rieši cez pracovnú zmluvu a vraj pracovník na súde obyčajne vždy vyhrá
- ÖGB má 1,2 mil. členov, ktorí sú súčasne aj členmi pracovnej komory
- Majú určité plány na riešenie problémov (nepovedal aké) a nevyzerá to ani na optimizmus ani na pesimizmus.

Dotkol sa problému vzťahu globalizácie a digitálnej revolúcie, že vyrastá nová generácia mladých a treba sa zamerať na humánne hodnoty, vieru a sociálnu politiku, čo je určitá poistka.

Za Chorvátsko referovala Dr. Katarina Rumora – legal expert, Independent Trade Unions of Croatia (NHS) a zdôraznila, že neúspešnosť ASRS je až 50 %, kým v ostatných krajinách EÚ je len 20 až 30 %.

ZÁVER

- bolo by treba postup ASRS kodifikovať pre celé EÚ
- odbory by mali vypracovať určitý akostný systém ASRS
- vytvoriť pomocou ASRS rodine a rodinné priaznivé pracovné miesta a toto zakotviť do kolektívnej zmluvy
- oligarchovia ovplyvňujú zákony, preto odbory musia naďalej bojovať a víťazstvo je ale ďaleko
- Solidarność vyšla s návrhom ako vytvoriť zdravú spoluprácu a rovnováhu medzi zamestnávateľom a zamestnancom, že okrem ASRS musí byť niečo nové, iná forma komunikácie (zase neuviedli riešenie ani návrh).
- Čo sa týka ASRS, najlepšie to majú rozpracované v Poľsku.

Cieľ seminára bol:

- prispieť k fungovaniu kolektívnych pracovných vzťahov
- podporiť komunikáciu strán pred vznikom sporu, aby poskytli poradenstvo a pomohli pri rozvoji spoločnej pozície
- zamerať sa na dobrovoľné rozhodcovské konanie a zdôrazniť filozofiu sociálnej zodpovednosti
- vytvoriť systém kooperatívneho pracovného vzťahu
- cieľ seminára sa nedal úplne splniť, ale sme aspoň pochopili možnosť využitia ASRS.

Účastníci: Daniela Húšťavová a Štefan Húšťava

Predsedníctvo ZPŠaV, 9.6.2018 v Trnave.

Kolektívne vyjednávanie na rok 2019, za vyjednávačov boli odsúhlasené: Mária Brigánová, predsedníčka ZPŠaV, Kristína Huttová, podpredsedníčka

Príprava kongresu NKOS a následne kongresu ZPŠaV: Október 2018

Prosíme Základné organizácie, aby venovali pozornosť tejto informácii. Kľúč pre účasť delegátov na kongrese ZPŠaV je, že na každých začatých 10 členov v základnej organizácii jeden delegát.

Na kongres NKOS spresnime kľúč pre delegátov podľa odvedených členských príspevkov.

Na kongrese sa uskutočnia voľby do Predsedníctva ZPŠaV:

- čakáme na návrhy od ZO, ktoré majú záujem o účasť ich zástupcu v predsedníctve.
- čakáme návrhy na predsedu, predsedníčku ZPŠaV.

Tešíme sa na stretnutie na kongrese ZPŠaV.

Mária Brigánová, predsedníčka ZPŠaV

Dávame do pozornosti našu web.stránku www.nkos.sk, kde nájdete aktuálne informácie!